

Informatiebrief

17 juni 2020

Geachte raadsleden,

Via deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de actuele ontwikkelingen van het project Windenergie Parkstad-Zuid. De wethouders Duurzaamheid van de gemeente Heerlen, de gemeente Kerkrade en de gemeente Simpelveld verkennen in gezamenlijkheid de mogelijkheden voor windenergie in 'Parkstad-Zuid' vanwege het gemeente overstijgende karakter, zowel ruimtelijk alsook wat betreft de direct belanghebbenden.

Dit project maakt onderdeel uit van de uitvoering van Parkstad Limburg EnergieTransitie (PALET). U heeft eerder op 9 juli 2019, 30 oktober 2019 en 29 november 2019 een gezamenlijke informatiebrief over dit project ontvangen.

In het kader van de Regionale Energie Strategie (RES) Zuid-Limburg wordt daarnaast gewerkt om PALET aan te passen aan de landelijke aanpak voortkomend uit het Klimaatakkoord. In maart 2020 bent u middels een raadsinformatiebrief over de voortgang van dit proces geïnformeerd. De eerder geplande raadsinformatieavonden in april en mei zijn komen te vervallen i.v.m. de maatregelen rondom het corona-virus. Op dit moment wordt per gemeente gezocht naar een nieuwe datum.

Proces tot nu toe

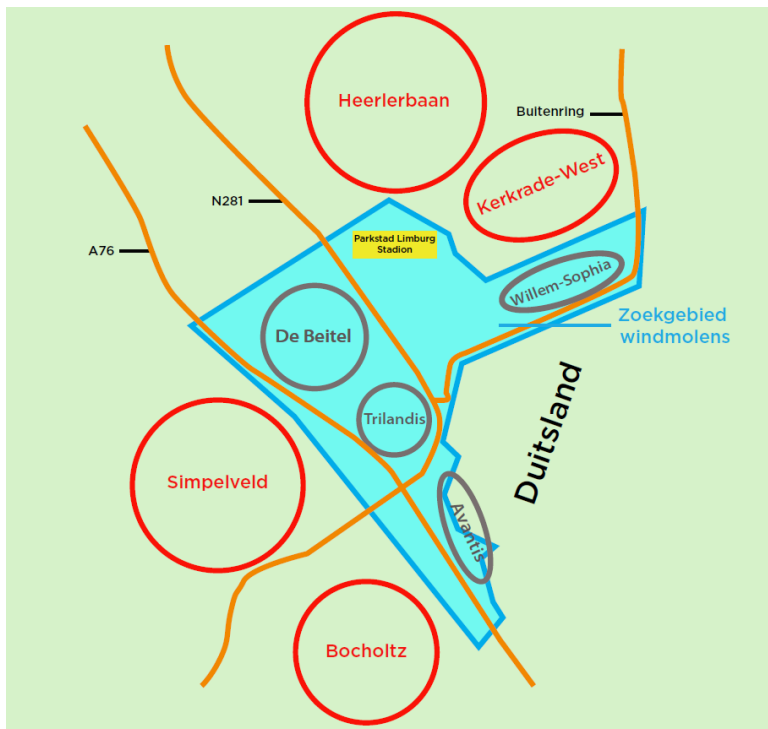
Plan van aanpak

Wij hebben u in de raadsinformatiebrief van 9 juli 2019 het plan van aanpak gestuurd over hoe de drie gemeenten gezamenlijk één of meerdere windenergie locaties zouden kunnen bepalen en realiseren.

Startbijeenkomst

Op 25 november 2019 heeft een Startbijeenkomst Windenergie Parkstad-Zuid plaatsgevonden voor inwoners uit de gemeente Heerlen, Kerkrade en Simpelveld waarbij ruim 200 personen aanwezig waren. Uit deze Startbijeenkomst zijn vier onderwerpen naar voren gekomen die belangrijk zijn in deze verkenning:

1. Waar – locatie (zie de blauwe gebieden in onderstaande figuur 1);
2. Voordeel – lusten voor de omgeving;
3. Omgevingseffecten (gezondheid, natuur, milieu);
4. Ontwikkelproces, rol werkgroep en betrokkenheid omgeving.

Figuur 1: Grafische weergave van de uitgangssituatie van het zoekgebied Windenergie Parkstad-Zuid

Ruim 100 personen hebben naar aanleiding van de Startbijeenkomst aangegeven op de hoogte te willen blijven van de ontwikkelingen rondom Windenergie Parkstad-Zuid. Daarnaast hebben zich naar aanleiding van de oproep om mee te denken en te doen, circa 50 personen opgegeven voor de werkgroep Windenergie Parkstad-Zuid. De rol van de werkgroep is de betrokken wethouders te adviseren over invulling en aanpak van windenergie in Parkstad-Zuid. De werkgroep heeft deelgenomen aan vier werksessies die in januari en februari 2020 hebben plaatsgevonden. In deze sessies is verder nagedacht over bovenstaande vier punten.

Werksessie 1 (20 en 21 januari 2020)

In deze werksessie is nagedacht over voordeel en ontwikkelproces en zijn o.a. de volgende thema's besproken:

Voordeel

- Duurzaamheid
- Financieel voordeel
- Gezondheid

Ontwikkelproces

- Eigenaarschap
- Wie betaalt?

Andere belangrijke aspecten

- Financiële aspecten
- Maatschappelijke haalbaarheid
- Zorgen over gezondheid in de directe omgeving

De algemene conclusies uit werksessie 1 kunnen als volgt worden samengevat:

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat de noodzaak om over te schakelen van fossiele opwek van energie naar lokaal ingerichte opwek van duurzame energie door o.a. windenergie breed gedragen wordt. Hiermee ontstaan er positieve milieu-, klimaat- en gezondheidseffecten. Naast technische haalbaarheid is ook aandacht voor landschaps- en omgevingseffecten van groot belang. Bij het inzetten van windenergie wordt het van belang gevonden dat er al in de planfase sprake is

van betrokkenheid en participatie van inwoners. Om de maatschappelijke haalbaarheid te bereiken is ook eenduidige, heldere en betrouwbare informatievoorziening nodig. Belangrijk wordt het gevonden dat lasten en lusten van windenergie eerlijk gedeeld worden. Wie meer last heeft profiteert meer en ook mensen met een kleine beurs moeten mee kunnen doen.

Werk sessie 2 (3 en 5 februari 2020)

In deze werksessie is nagedacht over locaties en omgevingseffecten en zijn o.a. de volgende thema's besproken:

Locaties

- Eigendom en grondpositie
- Invloed van locatie op opbrengst
- Afstand tot het net
- Randvoorwaarden natuur
- Omgevingseffecten
- Afstand tot andere windmolens
- Wet- en regelgeving
- Combinatie met andere functies
- Aansluiting bij landschapstypes
- Afhankelijk van initiatiefnemer

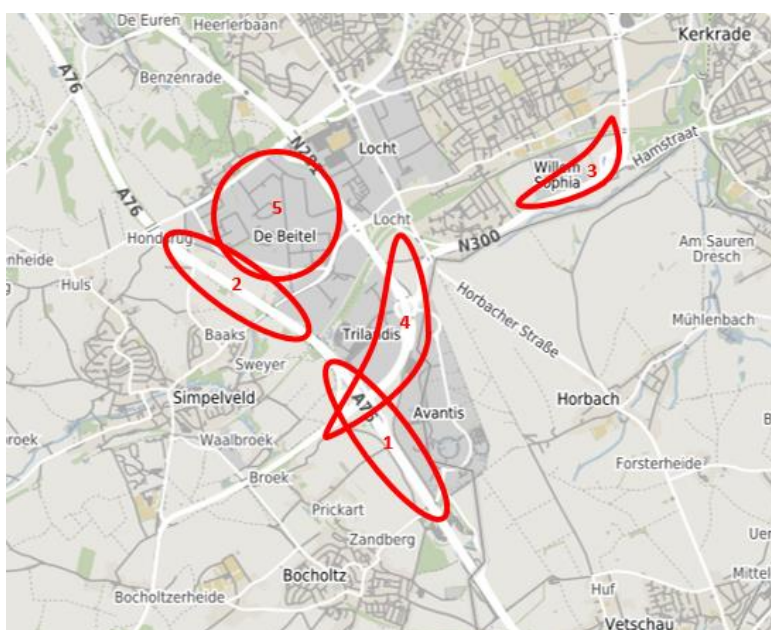
Omgevingseffecten

- Geluid
- Slagschaduw
- Natuurwaarde
- Veiligheid

De algemene conclusies uit werksessie 2 kunnen als volgt worden samengevat:

Potentiële locaties voor de windmolens zijn volgens de deelnemers vooral wenselijk op of nabij bedrijventerreinen en langs auto(snel)wegen. Bij bedrijventerreinen is toch al sprake van een rommelig en verstoord landschap. Langs auto(snel)wegen zijn de mogelijkheden of kansen van een lijnopstelling van de windmolens groter. Ook aansluiting bij Duitse windmolens is wenselijk. Vanwege omgevingsfactoren als slagschaduw en geluid niet bij de woonkernen of in natuurgebieden. Ook geografische deling van de lasten is genoemd.

Deelnemers zijn in groepen aan de slag gegaan om kansrijke locaties op een kaart aan te geven. De conclusies van de diverse groepen zijn samengevat in onderstaande kaart met zoekgebieden (figuur 2):

Figuur 2: Zoekgebieden naar aanleiding van conclusies uit werksessie 2

In beide werksessies werd door de deelnemers benadrukt dat de gemaakte afwegingen van een gemeente voor een locatie transparant moeten zijn. Het proces moet duidelijk zijn. Inwoners willen geen ondoorzichtige processen. Ze zijn nu bij het participatieproces betrokken en willen dat ook blijven. De uitkomsten van de werksessies zijn als bijlage aan deze informatiebrief toegevoegd. Voor een uitgebreid verslag van de werksessies met de omgeving wordt verwezen naar de website www.windenergieparkstad.nl.

Vervolg

Parkstad-Zuid

In het najaar ronden we deze beginfase af en komen we bij u terug voor besluitvorming over het vervolgproces. We komen terug met een algemeen voorstel waarin onderstaande vier punten zijn verwerkt:

1. Resultaat burgerparticipatietraject beginfase
De gehouden twee werksessies.
2. Technische haalbaarheid zoekgebieden
De kansrijkheid van de zoekgebieden uit de werksessies wordt in eerste instantie onderzocht in een quickscan op criteria met betrekking tot technische haalbaarheid (zoals voldoende afstand tot woningen en andere gebouwen, de ligging van buisleidingen, etc.).
3. Samenwerkingsovereenkomst (SOK)
Er worden bestuurlijke afspraken opgesteld voor het doorlopen van de vervolgstappen van het project in de vorm van een samenwerkingsovereenkomst (SOK).
4. Voorstel ontwikkelen kansrijke locaties
Van locaties die kansrijk zijn wordt bekeken wat de beste manier is om deze te ontwikkelen en daarbij de omgeving goed te betrekken (mede afhankelijk van initiatiefnemers, bedrijven, burgerinitiatieven en de rol van de gemeente).

Hieronder wordt aangegeven welke aanvullende zaken voor de afzonderlijke gemeenten gelden.

Heerlen

In Heerlen heeft het college en de gemeenteraad besluiten genomen (PALET, RAK, PvA Windenergie Heerlen, PvA Windenergie Parkstad-Zuid) waarbij windenergie mogelijk wordt gemaakt. Voor zover dit niet binnen de gestelde kaders past, zal in het voorstel hier aandacht aan besteed worden (in ieder geval ten aanzien van de samenwerkingsovereenkomst).

Kerkrade

In het najaar zal in de commissie Grondgebied en Economische zaken het onderwerp windenergie uitvoerig aan u worden toegelicht. Aan bod zullen komen de opgave die Kerkrade heeft in het kader van het Klimaatakkoord, de Regionale Energie Strategie en Palet om te komen tot de realisatie van voldoende duurzame energie in Kerkrade en de belangrijke rol die windenergie hierin kan vervullen. Daarom heeft het college besloten om een Windvisie Kerkrade op te stellen. Ter besluitvorming zal u worden voorgelegd de concept Windvisie Kerkrade waarin strenge randvoorwaarden zijn opgenomen met betrekking tot het op een zorgvuldige manier omgaan met initiatieven rondom windenergie. De Windvisie Kerkrade is dan ook bepalend voor het vervolg van project windenergie Parkstad-Zuid.

Simpelveld

De gemeenteraad van Simpelveld heeft bij de vaststelling van het RAK in december 2019 een zoekgebied aangewezen waar de mogelijkheden van windenergie worden verkend. Dit project voorziet in dit onderzoek. In de bovengenoemde raadsvergadering in het najaar, zal naast de presentatie van de uitkomsten van de burgerparticipatie, technische haalbaarheid en samenwerkingsovereenkomst, ook een principe standpunt ten aanzien van de ontwikkeling van windenergie in Simpelveld worden gevraagd.

Bijlage

Conclusies werkgroep

Windenergie Parkstad-Zuid

Conclusies werkgroep

Inhoud

1. Conclusies werksessie 1: Voordeel
2. Conclusies werksessie 2: Locaties en omgevingseffecten

1. Conclusies werksessie 1:

Voordeel

Algemene conclusies werksessie 1

- Noodzaak lokale duurzame energie-opwek breed gedragen.
- Behoeftte aan eenduidige en betrouwbare informatievoorziening.
- Betrekken inwoners en omgeving vanaf begin zeer belangrijk.
- Eerlijke/ reële verdeling lusten en lasten:
 - Wie meer last heeft profiteert meer.
 - Iedereen moet kunnen meeprofitieren, ook mensen met een kleine portemonnee.

Conclusies voordelen duurzame energie-opwek

- Minder globale (en daarmee lokale) opwarming van het klimaat.
- Gezondheid: reductie CO₂ en schonere lucht (let op: zorgen over lokale gezondheid).
- Ontstaan van de mogelijkheid van lokale opslag van energie (bijvoorbeeld met behulp van waterstof).
- Constante opwek van energie (als het waait, exclusief storingen).
- Bij voldoende duurzame opwek lijkt geen kernenergie nodig.
- Financieel

Conclusies financieel voordeel (varianten)

- Aandeelhouderschap
- Opbrengst ten goede laten komen aan voorzieningen in de buurt (zowel individueel als collectief).
- Kostenvoordeel op langere termijn (gunstig effect op energiekosten).
- Onafhankelijke energie-opwek (behoud opbrengst in de regio).

Conclusies lokaal investeren (varianten)?

- Lokaal eigenaarschap met zeggenschap (bijvoorbeeld via een coöperatie).
- Lokaal eigenaarschap met aandelenuitgifte waarbij iedereen kan meedoen.
- Gemeente als eigenaar van windmolens (bijvoorbeeld eigen gemeentelijk energiebedrijf).
- Eigen energiemaatschappij oprichten.

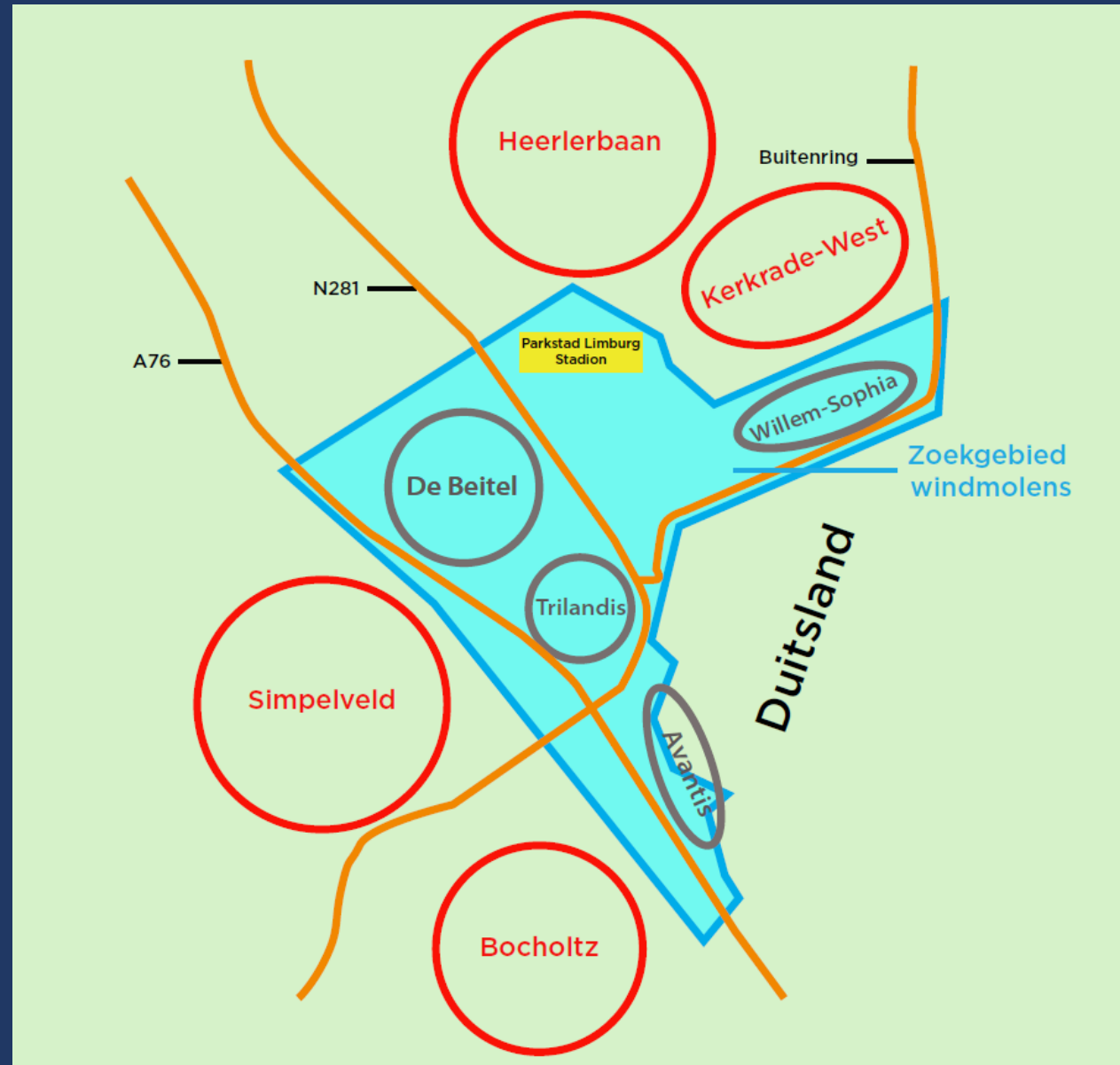
Aanvullende suggesties/ aandachtspunten

- Gezondheid
- Leren van goede voorbeelden.
- Aandacht voor landschap- en omgevingseffecten.
- Technische haalbaarheid.
- Vervolgproces → bredere betrokkenheid inwoners en bedrijven?
- Het belang van minimaal 50% lokaal eigendom (Klimaatakkoord).
- Etc.

2. Conclusies werksessie 2:

Locaties en omgevingseffecten

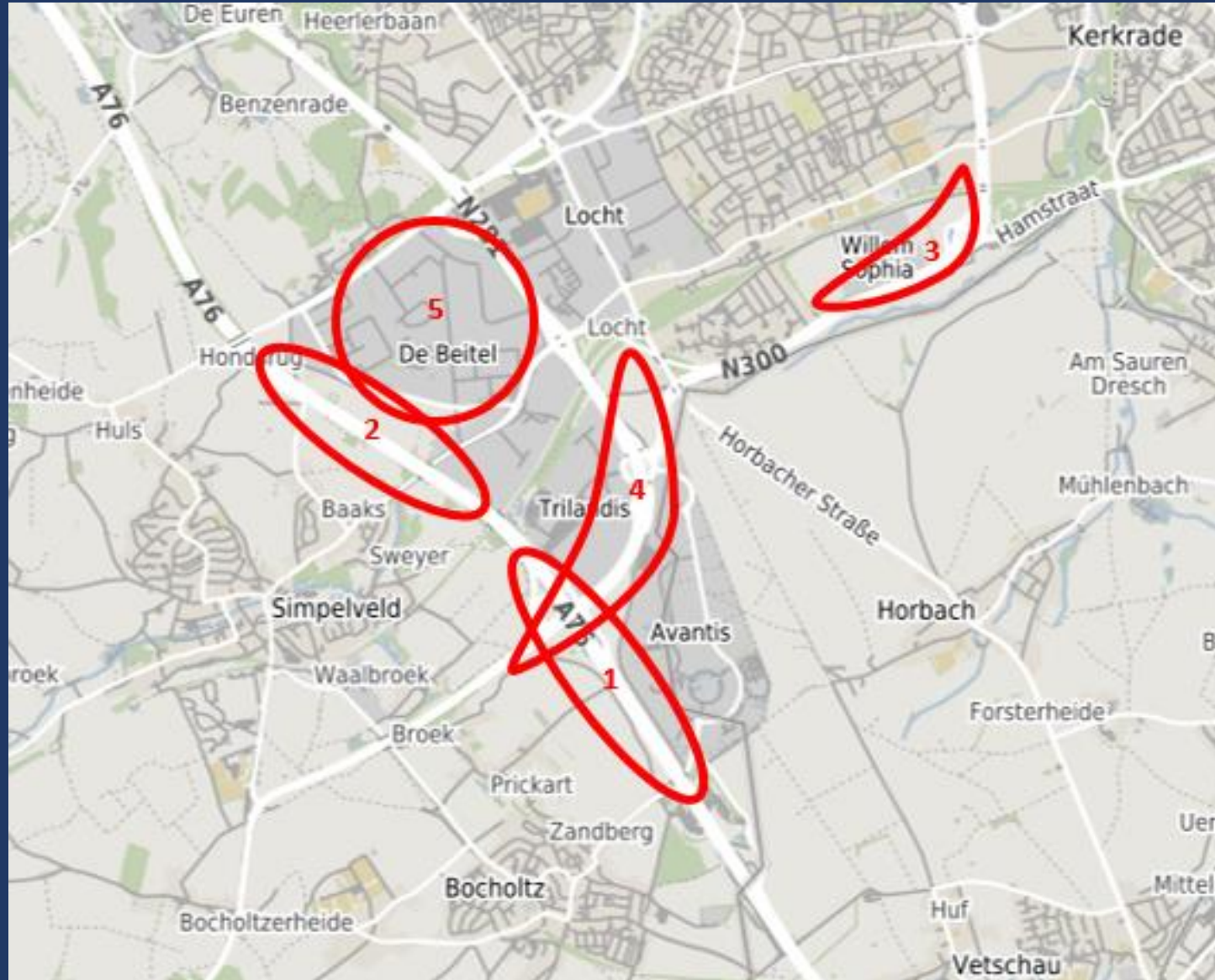
Uitgangssituatie

Genoemde afwegingen gebiedsbepaling

- Overlast beperken geluid en slagschaduw.
- Zo veel mogelijk op (bestaande) bedrijventerreinen en langs snelwegen.
- Lijnopstelling dan wel clustering.
- Geografische verspreiding om lasten eerlijk te verdelen.
- Niet in natuurgebieden.
- Aansluiten op Duitse molens.
- Heersende windrichting.
- Beschikbare vrije ruimte.
- Kwetsbare objecten.

Samenvatting kansrijke gebieden werksessie 2

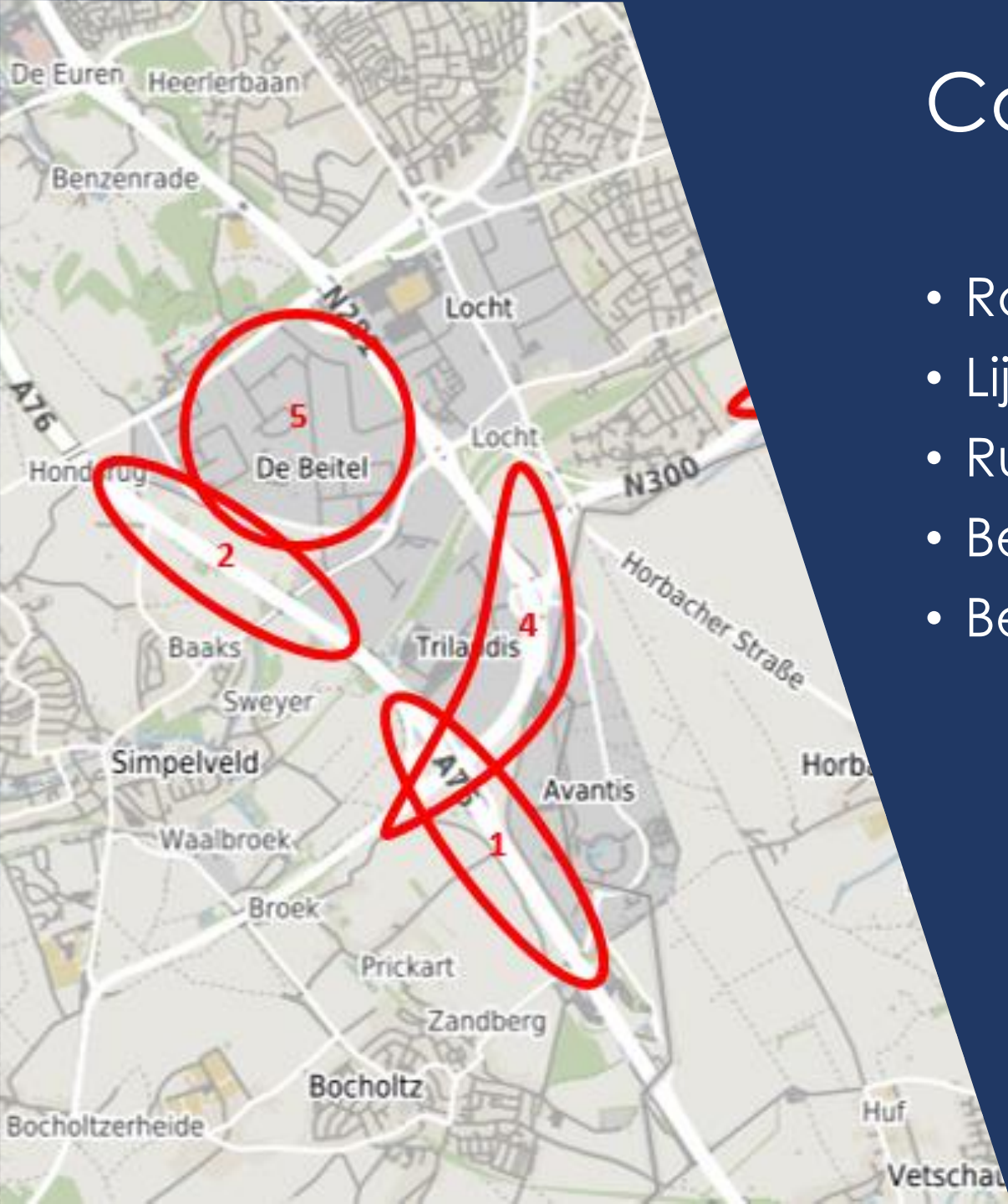
Conclusies deelgebied 1

- Rondom A76 ter hoogte van Avantis.
- Aansluiten bij Duitse windmolens.
- Lijnopstelling langs A76.
- Op bedrijventerrein Avantis is nog ruimte.
- Mensen uit Heerlen en Kerkrade minste last, wel extra belasting mensen uit Simpelveld en Bocholtz.

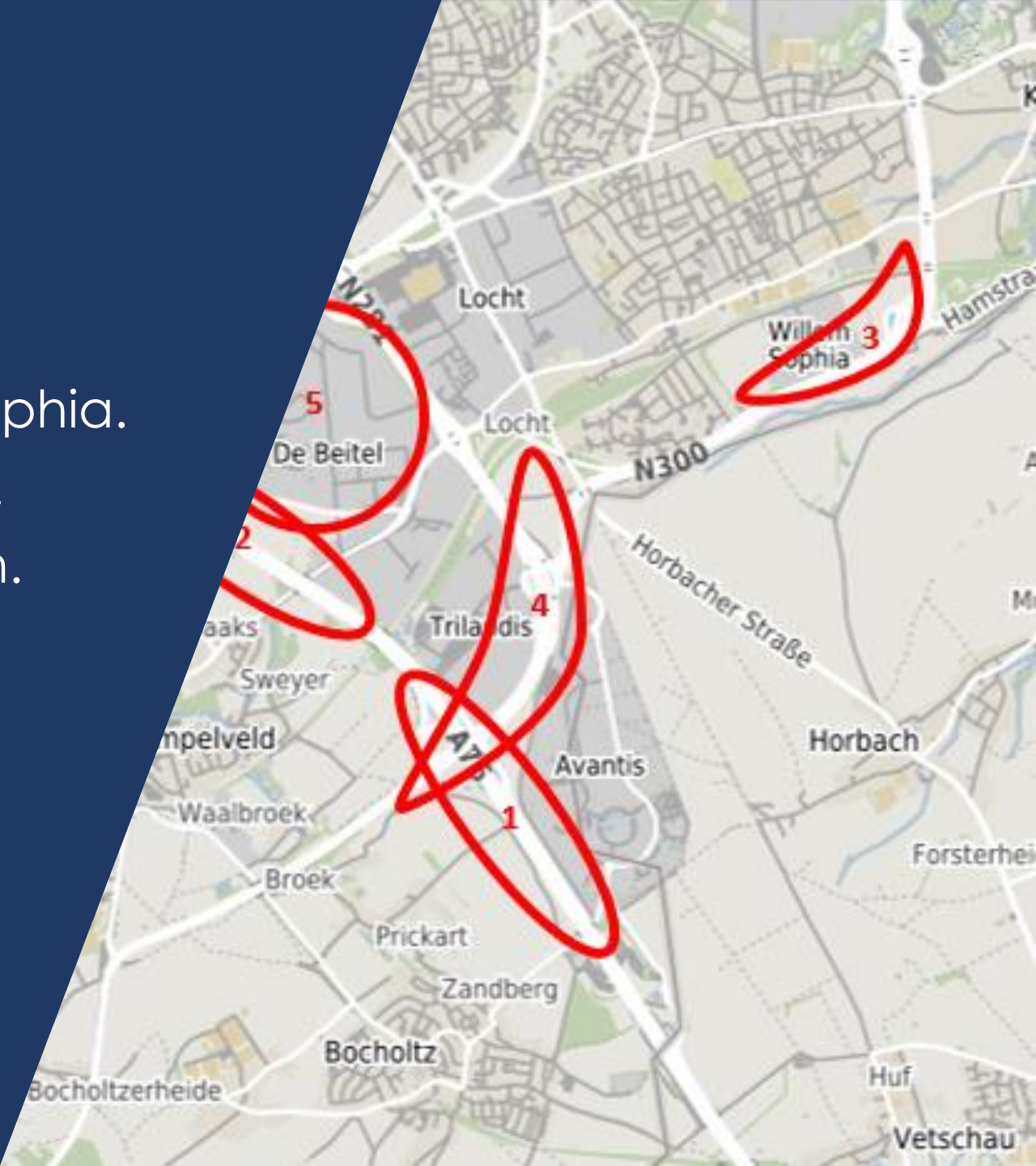
Conclusies deelgebied 2

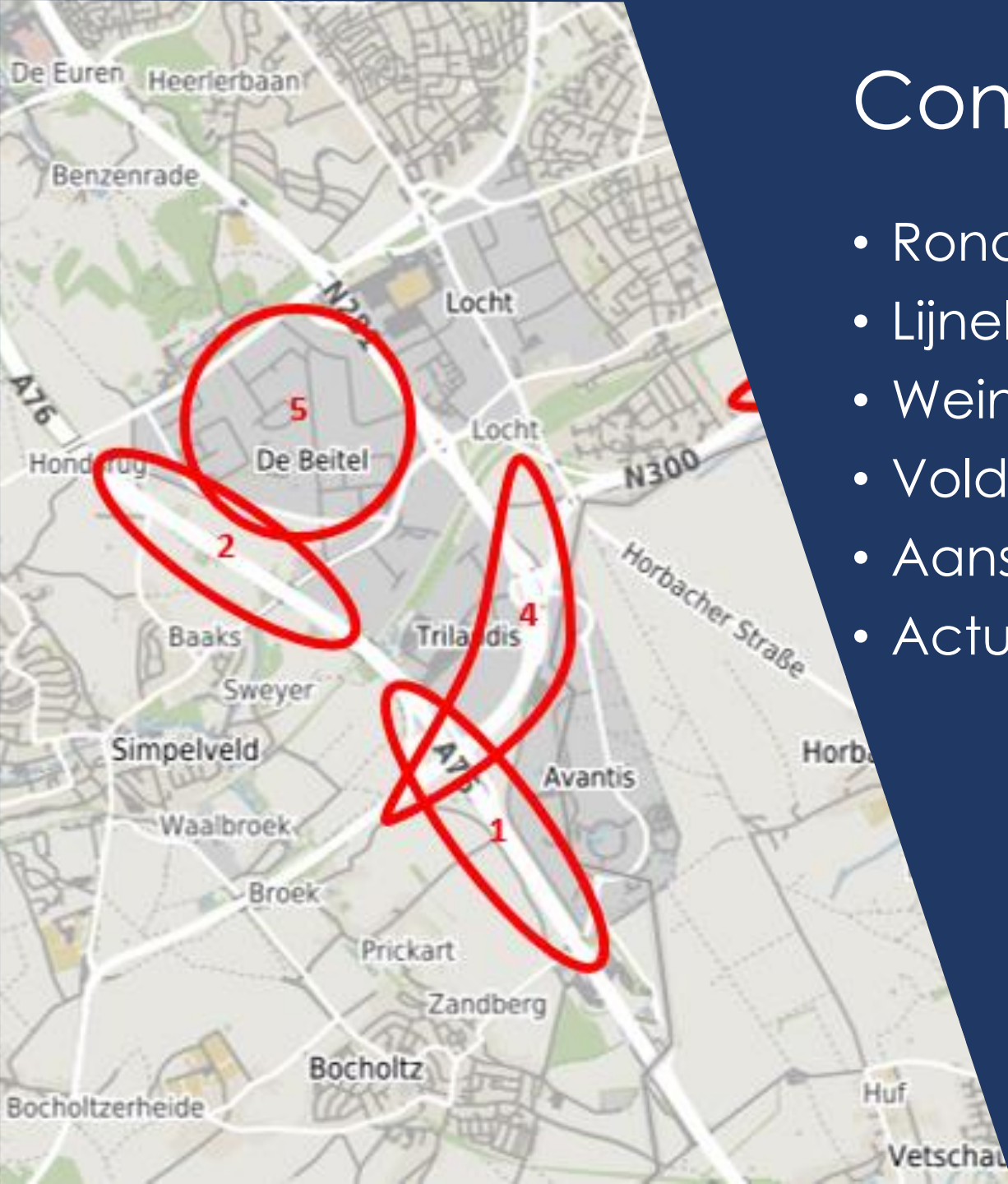
- Rondom A76 ter hoogte van de Beitel.
- Lijnopstelling
- Ruimte aan kant Beitel.
- Belasting Natuurgebieden.
- Belasting burgers Simpelveld.

Conclusies deelgebied 3

- Zuidrand bedrijventerrein Willem- Sophia.
- Bedrijventerrein ruimte voorhanden.
- Geografisch verdelen van de lasten.
- Belasting inwoners.

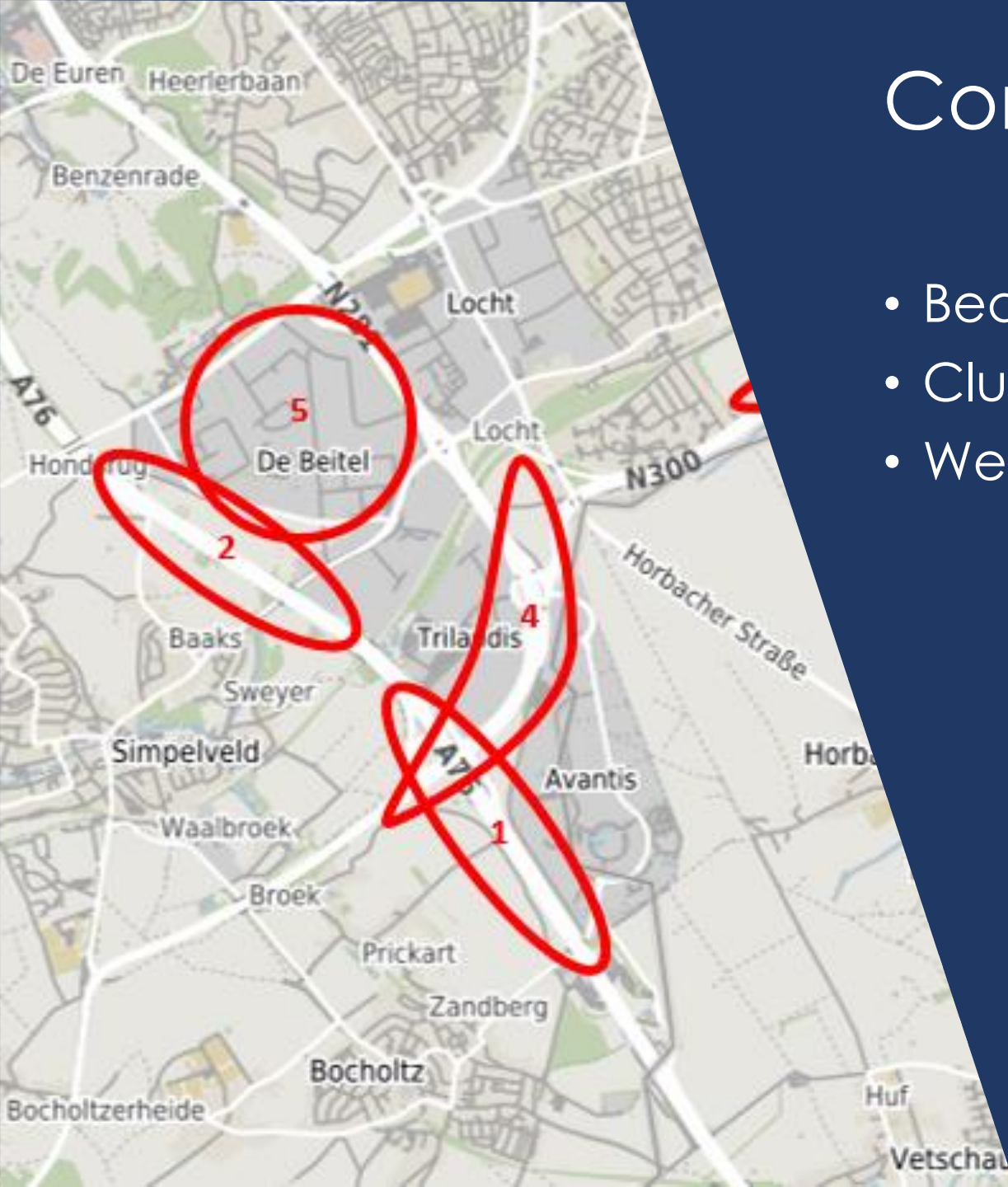

Conclusies deelgebied 4

- Rondom Stadsautoweg N281.
- Lijnelement.
- Weinig kwetsbare objecten.
- Voldoende ruimte.
- Aansluiten bij Duitse windmolens.
- Actuele ontwikkelingen bedrijventerrein.

Conclusies deelgebied 5

- Bedrijventerrein De Beitel.
- Clustering
- Weinig kwetsbare objecten.

Informatie en vragen

www.windenergieparkstad.nl

info@windenergieparkstad.nl